

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АПТЕК ДОСТАТНЬОЮ КІЛЬКІСТЮ ФАХІВЦІВ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ БОРОТЬБИ З РОЗПОВСЮДЖЕННЯМ ФАЛЬСИФІКОВАНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Лебедь С.О., Немченко А.С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
economica@ukr.net

Вступ. Стратегія реалізації державної політики на період до 2025 року ставить на меті вдосконалення підходів до забезпечення якості ЛЗ на всіх етапах обігу, а також необхідності подальшої імплементації положень міжнародних стандартів, зокрема системи належних фармацевтичних практик, серед яких на етапі роздрібної реалізації ЛЗ та медичних виробів особливої актуальності набуває Належна аптечна практика (Good Pharmacy Practice, GPP).

Мета дослідження – аналіз укомплектування фармацевтичними працівниками та допоміжним персоналом аптек України, на прикладі Рівненської області.

Методи дослідження – аналітичний, графічний та узагальнення отриманою інформації.

Основний матеріал дослідження. Особливими вимогами належної аптечної практики є: – орієнтація на пацієнта з метою збереження його здоров'я; – сприяння раціональному призначенню і належному використанню ЛЗ; – дотримання професійної етики і конфіденційності; – надання лікувальних і фармацевтичних послуг; – наявність кваліфікованого персоналу; – взаємодія аптек та закладів охорони здоров'я, тобто взаємна довіра і конфіденційність у питаннях з фармакотерапії, профілактики захворювань, фармацевтичного нагляду; – систематичне підвищення рівня знань персоналу; – наявність належної документації; – забезпечення заходів з системи закупівель ЛЗ, виробів медичного призначення, медичної техніки і товарів аптечного асортименту, виявлення та запобігання розповсюдженню фальсифікованої фармацевтичної продукції.

Призначення GPP полягає у належному наданні допомоги окремим громадянам і суспільству в цілому для найбільш оптимального застосування ЛЗ.

Так, фармацевти разом з іншими працівниками охорони здоров'я та з пацієнтами беруть на себе колективну відповідальність за результат лікування. Ще один доказ на користь застосування правил GPP є необхідність протидії проникненню фальсифікованих і субстандартних ЛЗ на фармацевтичний ринок, гарантією чого є чітке виконання своїх професійних обов'язків фармацевтичними працівниками. Усе вище перераховане не можливо впровадити без належного забезпечення аптечних закладів людськими ресурсами – як фахівцями з фармацевтичною освітою, так і допоміжним персоналом.

Тому, нами проаналізовано стан забезпечення аптек Рівненської області кадровими ресурсами. Встановлено, що станом на 01.06.2021 року здійснюють діяльність 442 аптеки; кількість СГД – 147; кількість МПД – 551; кількість а/п – 106; кількість а/с – 2 відповідно. Інформацію щодо укомплектування аптек особами з фармацевтичною освітою та допоміжним персоналом надали 86 суб'єктів господарювання, що становить 58,5% від загальної кількості. Так, найбільша кількість фахівців, що була в аптечних закладах із профільною освітою – від 3 до 5 осіб на аптеку 37 СГД або 37,2% від кількості суб'єктів господарювання, що надали данні для аналізу. Далі, нами було проаналізовано 12 СГД, в яких укомплектування особами з фармацевтичною освітою безпосередньо в аптеках знаходиться на найкращому рівні, (таблиця 1).

Таким чином, досить у багатьох СГД укомплектування фахівцями знаходиться на значно нижчому рівні, зокрема у 17 СГД або 19, 8% в аптеках лише по одному фахівцю, що на нашу думку не забезпечує належний рівень обслуговування населення та виконання усіх інших функцій, передбачених НПА та посадовими інструкціями персоналу. До уваги не бралися укомплектування фахівцями аптечних пунктів, статистика офісних працівників з фармацевтичною освітою, тощо. Також проаналізовано укомплектування аптек допоміжним персоналом (молодші сестри-мийниці, санітарки, фасувальники). Встановлено, що у 23 СГД або 26,7% аптеки або не укомплектовані допоміжним персоналом, або у штаті таких менше 1. Тобто,

фактично роботи по прибиранню приміщень, розвантаженні товару покладені на спеціалістів з фармацевтичною освітою.

Таблиця 1

Перелік СГД Рівненської області з найкращим укомплектуванням фармацевтичними кадрами станом на 01.06.2021 р.

Назва СГД	К-ть аптек	К-ть фахівців з фар. освітою	Середнє значення укомплектування фахівцями з фарм. освітою на одну аптеку
ТОВ ВКФ «ВІСА»	10	90	9
ТОВ «Аптека низьких цін-Львів»	11	59	5,4
ТОВ «АЙ Пі Фармація»	1	5	5
КП «Міжлікарняна аптека» Млинівської селищної ради	1	5	5
Фізична особа – підприємець Шлапак В. В.	1	5	5
КП «Аптека», м. Радивилів	1	5	5
КП «Аптека №1» Зарічненської селищної ради Вараського району Рівненської області	1	5	5
ТОВ «Аптека 24»	1	5	5
ТОВ «Укрфарм»	1	5	5
ТОВ «Подорожник-Рівне»	60	290	4,8
ТОВ «АВЕРСІ»	10	41	4,1
ТОВ «Здорова родина»	8	33	4,1

Висновки. Підсумовуючи результати дослідження, на нашу думку, необхідним є коригування або перегляд діючого законодавства, а саме в частині щодо вимог до мінімальної кількості фахівців та допоміжного персоналу, яким повинна бути укомплектована кожна аптека в Україні.